NORAKSTS
Lieta Nr.A42399705
AA43-0122-09/5

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2009.gada 13.janvārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Zakrevska,
tiesneses I.Amona un S.Liniņa,

piedaloties pieteicējas politiskās partijas „Sociāldemokrātiskā partija - SDP" pārstāvim *V.R.*, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pilnvarotajai pārstāvei Ilzei Draveniecei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz politiskās organizācijas „Sociāldemokrātu Savienība - SDS" pieteikumu par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2006.gada 20.aprīļa lēmuma Nr.1/3880 atcelšanu, sakarā ar politiskās organizācijas „Sociāldemokrātu Savienība - SDS" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 17.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 20.aprīlī Korupcijas apkarošanas un novēršanas biroja (turpmāk arī – KNAB) priekšnieka v.i. *A.V.* pieņēma lēmumu Nr.1/3880 (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru politiskajai organizācijai „Sociāldemokrātu Savienība – SDS" (tagad – politiskā partija „Sociāldemokrātiskā partija – SDP") uzdots līdz 2006.gada 26.maijam pārskaitīt ziedojuma summu Ls 90 apmērā valsts budžetā.

Lietas ietvaros iestādē konstatēts, ka atbilstoši KNAB iesniegtajām politiskās organizācijas „Sociāldemokrātu Savienība – SDS" (turpmāk arī – partija) saņemto dāvinājumu (ziedojumu) sarakstam, partija 2005.gada 25.janvārī ir saņēmusi dāvinājumu (ziedojumu) naudas veidā Ls 90 apmērā no *A.V.* Tāpat konstatēts, ka *A.V.* partijai ir veicis ziedojumu Ls 90 apmērā no naudas līdzekļiem, kurus viņam uzdāvināja cita persona – *E.B.*, kā finansiālo atbalstu, kas ir pretrunā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta prasībām.

[2] 2006.gada 22.maijā partija Administratīvajā rajona tiesā iesniedza pieteikumu par Lēmuma atcelšanu.

Pieteicēja norāda, ka KNAB nepamatoti kvalificē naudas iedošanas faktu kā *E.B.* dāvinājumu *A.V*. Faktiski lietas apstākļi liecina par to, ka *E.B.* Ls 90 ziedoja partijai ar konkrētu mērķi – lai partija varētu iemaksāt drošības naudu par deputātu kandidātu saraksta iesniegšanu Madonas rajona Kalsnavas pagasta padomes vēlēšanām.

Tā kā ziedojuma summa nepārsniedz Ls 100, *E.B.* bija tiesīgs naudu nodot tieši partijas Madonas rajona nodaļas pārstāvim *A.V.*

KNAB nepareizi interpretē Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta pirmās daļas noteikumus, absolutizējot aizliegumu veikt ziedojumus no aizdevumiem.

Tulkojot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumu teleoloģiski, ir nepārprotami skaidrs, ka likuma normas un mērķis ir nepieļaut šā likuma 4.panta otrā daļā noteikto ziedojumu apmēra ierobežojuma apiešanu.

Absolūts aizliegums veikt ziedojumu no dāvinājuma neatkarīgi no tā motīviem un faktiskajiem apstākļiem neatbilst minētā likuma 6.panta pirmās daļas jēgai un mērķiem.

[3] 2006.gada 13.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemti KNAB rakstveida paskaidrojumi, kuros iestāde norāda, ka pieteikumu neatzīst.

KNAB nepiekrīt pieteikumā norādītajam argumentam, ka konkrētā gadījumā *A.V.* naudu saņēma kā partijas Madonas organizācijas pārstāvis (vadītājs), un *E.B.* arī naudu nedeva viņam kā fiziskai personai, bet šīs naudas iedošana jāvērtē tikai un vienīgi kā ziedojums partijai, kā arī, ka par cik ziedojuma summa nepārsniedza Ls 100, *E.B.* bija tiesīgs naudu nodot tieši Partijas Madonas rajona nodaļas pārstāvim *A.V.*, un šajā naudas nodošanas faktā nav konstatējams nekāds likuma pārkāpums, jo no administratīvajā lietā sniegtajiem personu paskaidrojumiem, kā arī lietā esošajiem materiāliem izriet, ka *A.V.* ir ziedojis partijai no *E.B.* dāvinājuma viņam, nevis *E.B.*, ievērojot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta otro daļu, kas paredz, ka visi finansu līdzekļi dāvinājumi (ziedojumi), kuru summa pārsniedz 100 latus, tieši jāpārskaita attiecīgās politiskās organizācijas (partijas) bankas kontā, bet citi dāvinājumi (ziedojumi) tieši un nepastarpināti jānodod, jāpārskaita vai jāiesniedz attiecīgajai politiskajai organizācijai (partijai), tieši un nepastarpināti dāvinājumu (ziedojumu) Ls 90 apmērā būtu nodevis, pārskaitījis vai iesniedzis Partijai.

KNAB paskaidro, ka pieteicējam, saņemot tieši un nepastarpināti finansu līdzekļu dāvinājumu (ziedojumu), kura summa nepārsniedz Ls 100, saskaņā ar 2004.gada 28.janvāra Valsts ieņēmumu dienesta rīkojumu

Nr.150 „Par atbrīvošanu no kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu lietošanas" par saņemto ziedojumu jānoformē darījumu apliecinošs dokuments, tas ir, Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē reģistrēta kvīts. Līdz ar to, ja *E.B.* būtu ziedojis partijai Ls 90 apmērā, nododot minēto ziedojumu tieši un nepastarpināti partijas Madonas rajona nodaļas pārstāvim *A.V.*, minētā ziedojuma saņemšanu no *E.B.* apliecinātu Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē reģistrēta kvīts, taču no administratīvās lietas materiāliem skaidri izriet, ka *A.V.*, veicot pārskaitījumu A/S „Hansabanka" Madonā, partijai 2005.gada 25.janvārī ziedoja finanšu līdzekļus Ls 90 apmērā, kurus viņam iedevis *E.B.*

Atbildētājs nepiekrīt pieteicēja iebildumam, ka KNAB nepareizi interpretējis Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.pantu, un paskaidro, ka likumdevējs, lai nodrošinātu politisko organizāciju (partiju) finansiālās darbības atbilstību parlamentārās demokrātijas sistēmai, Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā ir noteicis pieļaujamos politisko organizāciju (partiju) finansēšanas avotus, kā arī paredzējis vairākus ierobežojumus, tajā skaitā ierobežojumu politiskajai organizācijai (partijai) pieņemt dāvinājumu (ziedojumu), kas ir pretrunā ar minētā likuma 6.pantā noteiktajiem finansēšanas ierobežojumiem.

KNAB, piemērojot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumu, ir izmantojis tiesību normu interpretācijas metodes, tajā skaitā vēsturisko, teleoloģisko (jēgas un mērķa), kā arī sistēmātisko interpretācijas metodi, tas ir, KNAB ir noskaidrojis minētā likuma 6.panta pirmajā daļā minēto ierobežojumu fiziskajām personām finansēt politiskās organizācijas (partijas) no citu personu dāvinājumiem un aizdevumiem, jēgu, pamatojoties uz lietderīgu un taisnīgu rezultātu, kas ar attiecīgo tiesību normu jāsasniedz, jo minētā ierobežojuma jēga un mērķis ir ne tikai nepieļaut, ka, izmantojot trešo personu starpniecību, kas ar minēto likumu ir aizliegta, fiziskā persona vienai politiskajai organizācijai (partijai) kalendārā gada laikā izdarītu dāvinājumu (ziedojumu) par summu, kas pārsniedz 10 tūkstošus latu, bet arī nepieļaut, ka politiskā organizācija (partija) tiktu finansēta no ienākumiem, kurus ir guvuši nevis paši ziedotāji, bet gan personas, kurām saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumu ir aizliegts finansēt politiskās organizācijas partijas, piemēram, juridiskās personas, fiziskās personas, kuras sodītas par tīšu noziegumu pret īpašumu, par tīšu noziegumu tautsaimniecībā u.c.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 17.oktobra spriedumu pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots ar tālāk norādītajiem motīviem.

[4.1] Administratīvā rajona tiesa lietā konstatē sekojošus faktus:

[4.2.1] 2005.gada 25.janvārī pieteicējs saņēmis ziedojumu no *A.V.* Ls 90 apmērā (lietas 32.lapa).

[4.2.2] 2005.gada 31.janvārī KNAB saņēma no pieteicēja informāciju par dāvinājumu (ziedojumu) saņemšanu 2005.gada janvārī, kur sarakstā kā 11.ziedotājs norādīts *A.V.* (lietas 45.lapa).

[4.2.3] 2005.gada 1.decembrī *A.V.* sniedzis paskaidrojumus KNAB, kuros norāda, ka ziedojumu partijai ir veicis 2005.gada janvāra beigās. Pašam uz to brīdi naudas (ienākumu) nav bijis, bet partijai vajadzēja Ls 90, lai iemaksātu pašvaldībā drošības naudu par saraksta iesniegšanu. Par šo faktu pastāstījis *E.B.*, kurš naudu Ls 90 iedevis. Par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma pastāvēšanu *A.V.* neesot informēts (lietas 25.-27.lapas).

[4.2.4] 2006.gada 2.februārī *E.B.* sniedzis paskaidrojumus KNAB, kuros norāda, ka īsi pirms pašvaldību vēlēšanām pie viņa atnācis *A.V.*, kuram *E.B.* bija solījis naudu drošības naudas iemaksai vēlēšanu līdzdalībai. *E.B.* arī iedevis aptuveni Ls 90 no savas algas, kaut nav zinājis, no kāda saraksta *A.V.* startē. Par grozījumiem Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā *E.B.* nav zinājis (lietas 39.-40.lapas).

Lietā nav strīda, ka no *E.B.* saņemtos Ls 90 *A.V.* iemaksājis partijai.

Lietā ir strīds par to, vai, balstoties uz minēto faktu, pieņemtais Lēmums ir tiesisks.

[4.2] Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta pirmā daļa nosaka, ka „fiziskajām personām ir aizliegts finansēt politiskās organizācijas (partijas) no citu personu dāvinājumiem un aizdevumiem. [..]".

Tātad personas ir tiesīgas veikt ziedojumus tikai no saviem personīgajiem līdzekļiem un saņemtie aizdevumi vai dāvinājumi šim nolūkam Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta pirmās daļas izpratnē nav izmantojami.

[4.3] Tiesa uzskata par nepamatotiem un nepierādītiem pieteicēja paskaidrojumus tiesas sēdē, ka *A.V.* naudas līdzekļus no *E.B.* saņēmis kā partijas Madonas nodaļas vadītājs, lai iemaksātu tos kā *E.B.* ziedojumu (lietas 63.lapa). Minētais ir pretrunā ne tikai ar lietas faktiskajiem apstākļiem, kas fiksēti ziedojumu sarakstā (lietas 32.lapa) un partijas iesniegtajā informācijā par dāvinājumu (ziedojumu) saņemšanu 2005.gada janvārī (lietas 45.lapa), bet arī ar *A.V.* un *E.B.* paskaidrojumiem.

No lietas materiāliem ir redzams, ka maksātājs partijai jeb ziedotājs ir bijis *A.V.*, bet *E.B.* ziedotāju sarakstā neparādās. Bez tam, *E.B.* noliedz faktu, ka naudu ziedojis partijai. No 2006.gada 2.februāra paskaidrojuma nepārprotami secināms, ka nauda nav tikusi ziedota partijai, bet gan

iedota *A.V.* kā iepriekš solīts atbalsts, neatkarīgi no *A.V.* partejiskās piederības. Otrkārt, arī *A.V.* paskaidro, ka naudu saņēmis kā atbalstu partijas saraksta iesniegšanai, taču vienlaikus iemaksu kontā (ziedojumu) veicis savā vārdā, nezinot par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma pastāvēšanu.

Pie šādiem apstākļiem tiesa uzskata ir pierādīts fakts, ka partijai iemaksātie Ls 90 ir fiziskas personas (*A.V.*) ziedojums partijai no citas personas (*E.B.*) aizdevuma vai dāvinājuma, kas ir pretrunā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta pirmo daļu.

[4.4] Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 10.panta otrā daļa nosaka, „ja KNAB konstatē šā likuma [..] 6.panta [..] noteikumu pārkāpumu, KNAB priekšniekam ir pienākums uzdot attiecīgajai politiskajai organizācijai (partijai) pretlikumīgi iegūtos finanšu līdzekļus 30 dienu laikā ieskaitīt valsts budžetā, bet mantu nodot valsts īpašumā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. [..]”.

No Lēmuma teksta secināms, ka minētais pienākums par Ls 90 atmaksu noteikts arī pieteicējam, tātad atbildētājs rīkojies savas kompetences ietvaros.

Tiesa arī konstatē, ka pārsūdzētais Lēmums atbilst Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 67.panta otrajā daļā noteiktajām prasībām par administratīvā akta noformēšanas un izdošanas kārtību. Atbildētājs ir gan veicis lietas apstākļu objektīvu iegūšanu un pārbaudi, kā arī veicis citas nepieciešamās procesuālās darbības Lēmuma pieņemšanai.

Pamatojoties uz spriedumā izklāstītajiem apsvērumiem, pārsūdzētais Lēmums ir atzīstams par tiesisku un pamatotu, bet pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

[5] Pieteicēja ir iesniegusi apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 17.oktobra spriedumu.

Apelācijas sūdzība pamatota ar šādiem apsvērumiem.

[5.1] Pirmās instances tiesa nepamatoti kvalificē naudas iedošanas faktu kā *E.B.* dāvinājumu *A.V.* Faktiski lietas apstākļi skaidri liecina par to, ka *E.B.* 90 latus ziedoja partijai, pie tam konkrētam mērķim, lai partija varētu iemaksāt drošības naudu par deputātu kandidātu saraksta iesniegšanu Madonas rajona Kalsnavas pagasta padomes vēlēšanām. Drošības nauda arī tika iemaksāta.

Saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta 2.daļu, ziedojumu, kurš nepārsniedz Ls 100, ziedotājs var neieskaitīt tieši partijas kontā, bet var arī nodot partijai tieši, respektīvi, nododot naudu tieši kādam partijas pārstāvim, kurš tad var rīkoties ar naudu saskaņā ar partijas lēmumiem.

Konkrētā gadījumā *A.V.* naudu saņēma kā partijas Madonas organizācijas pārstāvis (vadītājs), un *E.B.* arī naudu nedeva viņam kā fiziskai personai, bet šīs naudas iedošana jāvērtē tikai un vienīgi kā ziedojums partijai.

Tā kā ziedojuma summa nepārsniedza Ls 100, *E.B.* bija tiesīgs naudu nodot tieši partijas Madonas rajona nodaļas pārstāvim *A.V.*, un šajā naudas nodošanas faktā nav konstatējams nekāds likuma pārkāpums.

KNAB norāde uz to, ka tādā gadījumā *A.V.* bija jāizsniedz kvīts pēc VID apstiprinātas formas, bet tas nav darīts, nemaina lietas būtību. Kvīts neizsniegšana var tikt kvalificēta kā atsevišķs pārkāpums, bet tā nevar grozīt darījuma faktisko saturu.

[5.2] Viens partijas biedrs iedod otram partijas biedram no savas algas Ls 90, lai dotu iespēju Kalsnavas pagastā startēt vēlēšanās partijas biedriem. Saraksta starts ir neveiksmīgs un iemaksātā drošības nauda paliek budžetā. KNAB un pirmās instances tiesa uzskata, ka šī nauda partijai ir jāiemaksā budžetā vēlreiz.

Partija uzskata, ka ar augstāk minētajām *E.B.* un *A.V.* darbībām nav nodarīts nekāds kaitējums ne Latvijas valsts, ne kādas pašvaldības, ne arī sabiedrības interesēm.

Pie šādiem apstākļiem demokrātiskā valstī nevar tikt piemēroti nekādi administratīvie sodi, ne arī jebkādas tiem pielīdzinātas finansiālas sankcijas. Kā šajā gadījumā – pienākums samaksāt otrreiz to pašu naudu, kura jau vienreiz samaksāta un ienākusi budžetā.

Šādi un tamlīdzīgi gadījumi sava mazsvarīguma dēļ vispār nepakļaujas Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma regulējumam. Šādi un tamlīdzīgi gadījumi vispār nav KNAB kompetences ietvaros, jo KNAB ir iestāde, kurai jāapkaro un jānovērš korupcija, bet ne partijas, ne *B.*, ne *V.* rīcībā nav nekādu korupcijas pazīmju.

Gan krimināltiesībās, gan administratīvajās tiesības pastāv likuma norāde, ka formālu nozieguma vai pārkāpuma pazīmju esamība nevar būt pamats kriminālai vai administratīvā pārkāpuma konstatēšanai, ja attiecīgai rīcībai tās mazsvarīguma dēļ nav ne sabiedriskās bīstamības, ne arī jebkāda sabiedriskā apdraudējuma pazīmju.

Šāds princips ir spēkā visās Eiropas Savienības valstīs, un ir pamats prezumēt, ka to piemēros arī Eiropas Cilvēktiesību tiesā, ja tās izskatīšanā nonāks kāda līdzīga lieta.

[5.3] Pirmās instances tiesa nepareizi interpretē Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta 1.daļas noteikumus, absolutizējot aizliegumu veikt ziedojumus no aizdevumiem.

Šādā interpretācijā likuma 6.panta 1.daļa būtu pretrunā ar Satversmes 105.pantu, kā arī Eiropas Cilvēktiesību konvencijas pirmā protokola 1.pantu. Abos šajos pamatlikumos gan ir atzīta valsts tiesība ar

likumu ierobežot īpašuma tiesību apjomu, tomēr ir uzsvērts, ka tas ir pieļaujams tikai sabiedrības interesēs.

Tulkojot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta 1.daļas noteikumus teleoloģiski, ir nepārprotami skaidrs, ka likuma normas mērķis ir nepieļaut likuma 4.panta 2.daļā noteikto ziedojumu apmēra ierobežojumu apiešanu.

Minētais likuma noteikums ir piemērojams tikai tādos gadījumos, kad ziedotājs jau ir ziedojis partijai maksimālo likumā atļauto summu un izdara dāvinājumu citai personai, kura dāvināto summu ziedo partijai.

KNAB savā paskaidrojumā vēl piebilst, ka tas var liegt ignorēt aizliegumu juridiskām personām izdarīt ziedojumus partijām. Šai piebildei varam piekrist.

Un tomēr absolūts aizliegums veikt ziedojumu no dāvinājuma, neatkarīgi no tā, ka dāvinājums saņemts, iespējams, pirms 10 gadiem, neatkarīgi no tā, ka dāvinājuma summa var būt Ls 10 vai 90, neatkarīgi no motīviem un faktiskajiem apstākļiem, - tāds aizliegums neatbilst likuma 6.panta 1. daļas jēgai un mērķiem.

[6] 2007.gada 4.decembrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemti šādi atbildētāja rakstveida paskaidrojumi.

[6.1] Atbildētājs paskaidro, ka, pamatojoties uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 9.panta pirmās daļas 1.punktu un Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 13.pantu, KNAB veica partijas 2005.gadā saņemto dāvinājumu (ziedojumu) likumības un patiesuma pārbaudi. Minētās pārbaudes laikā KNAB konstatēja, ka atbilstoši 2005.gada 24.janvārī KNAB iesniegtajam partijas saņemto dāvinājumu (ziedojumu) sarakstam, partija 2005.gada 25.janvārī ir saņēmusi dāvinājumu (ziedojumu) naudas veidā 90 latu apmērā no *A.V.* KNAB konstatēja, ka *A.V.* ir veicis ziedojumu Ls 90 apmērā partijai no naudas līdzekļiem, kurus viņam uzdāvināja cita persona (*E.B.*) kā finansiālo atbalstu, kas ir pretrunā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta pirmās daļas prasībām.

KNAB nepiekrīt partijas apelācijas sūdzībā norādītajam argumentam, ka konkrētā gadījumā *A.V.* naudu saņēma kā partijas Madonas organizācijas pārstāvis (vadītājs), un *E.B.* arī naudu nedeva viņam kā fiziskai personai, bet šīs naudas iedošana jāvērtē tikai un vienīgi kā ziedojums partijai, kā arī, ka *E.B.* bija tiesīgs naudu nodot tieši Partijas Madonas rajona nodaļas pārstāvim *A.V.*, jo no administratīvajā lietā sniegtajiem personu paskaidrojumiem, kā arī lietā esošajiem materiāliem izriet, ka *A.V.* ir ziedojis partijai no *E.B.* dāvinājuma (ziedojuma) viņam, nevis *E.B.*, ievērojot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta otro daļu, kas paredz, ka visi finansu līdzekļi dāvinājumi (ziedojumi), kuru summa pārsniedz Ls 100, tieši jāpārskaita attiecīgās politiskās organizācijas (partijas) bankas kontā, bet citi dāvinājumi

(ziedojumi) tieši un nepastarpināti jānodod, jāpārskaita vai jāiesniedz attiecīgajai politiskajai organizācijai (partijai), tieši un nepastarpināti dāvinājumu (ziedojumu) Ls 90 apmērā būtu nodevis, pārskaitījis vai iesniedzis Partijai.

Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 9^1.pants nosaka, ka Politiskās organizācijas (partijas) kārto grāmatvedības uzskaiti saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Turklāt vēršam uzmanību uz to, ka Partijai līdz ar tās dibināšanu ir saistošas ne tikai Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma prasības, bet arī citu normatīvo aktu prasības, kas attiecas uz Partijas kā juridiskas personas darbību un regulē tās darbību.

Partijas apgalvojums, ka *A.V.* naudu saņēma kā Partijas Madonas organizācijas pārstāvis nav pamatots, jo minētais ir pretrunā ar lietas dalībnieku paskaidrojumos minētajam, kā arī Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 9^1.pantā noteiktajam, ka politiskās organizācijas (partijas) kārto grāmatvedības uzskaiti saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Likuma „Par grāmatvedību" 1.pants nosaka, ka likums attiecas uz sabiedriskajām organizācijām un minētā likuma 2.pants nosaka, ka grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laika posmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei. Turklāt, grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai.

Birojs paskaidro, ka partijai, saņemot tieši un nepastarpināti finansu līdzekļu dāvinājumu (ziedojumu), kura summa nepārsniedz Ls 100, saskaņā ar 2004.gada 28.janvāra Valsts ieņēmumu dienesta rīkojumu Nr.150 „Par atbrīvošanu no kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu lietošanas" par saņemto dāvinājumu (ziedojumu) jānoformē darījumu apliecinošs dokuments.

Līdz ar to, ja *E.B.* būtu ziedojis partijai Ls 90, nododot minēto dāvinājumu (ziedojumu) tieši un nepastarpināti Partijas Madonas rajona nodaļas pārstāvim *A.V.*, minētā dāvinājuma (ziedojuma) saņemšanu no *E.B.* apliecinātu reģistrēta kvīts, taču no administratīvās lietas materiāliem skaidri izriet, ka *A.V.*, veicot pārskaitījumu A/S „Hansabanka" Madonā, partijai 2005.gada 25.janvārī ziedoja finanšu līdzekļus Ls 90 apmērā, kurus atbilstoši paskaidrojumos minētajam viņam iedevis *E.B.*.

Turklāt partija, 2005.gada 24.janvārī KNAB iesniegtajā partijas saņemto dāvinājumu (ziedojumu) sarakstā ir norādījusi, ka 2005.gada 25.janvārī partija ir saņēmusi dāvinājumu (ziedojumu) naudas veidā Ls 90 apmērā no *A.V.* Minēto apstiprina arī saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 4.panta trešo daļu Partijas internetā publicētā informācija par minēto dāvinājumu (ziedojumu).

Ņemot vērā minēto, Birojs uzskata, ka pamatoti ir konstatēts, ka *A.V.* ir veicis ziedojumu 90 latu apmērā partijai no naudas līdzekļiem, kurus viņam uzdāvināja cita persona (*E.B.*) kā finansiālo atbalstu, kas ir pretrunā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta pirmās daļas prasībām.

[6.2] Atbildētājs nepiekrīt partijas apgalvojumam, ka partijas iemaksātā drošības nauda vēlēšanām atkārtoti jāiemaksā valsts budžetā, jo Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma izpildi nodrošina likumā noteiktais mehānisms, kurš nosaka kārtību, kādā ir atmaksājami dāvinājumi (ziedojumi), kuri saņemti neievērojot likumā noteiktās prasības. Gadījumā, ja partija neievēro minētajā likumā noteiktos dāvinājumu (ziedojumu) saņemšanas ierobežojumus, tai saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 10.panta otrās daļas prasībām ir pienākums pretlikumīgi iegūtos finanšu līdzekļus 30 dienu laikā ieskaitīt valsts budžetā.

Lai konstatētu Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta pirmās daļas pārkāpumu, politiskajai organizācijai (partijai) jābūt saņemtam dāvinājumam (ziedojumam), turklāt, minētajam dāvinājumam (ziedojumam) jābūt tādam, kas ir aizliegts ar likumu. Ņemot vērā to, ka Partija ir saņēmusi finanšu līdzekļu dāvinājumu (ziedojumu) pretrunā minētā likuma 6.panta pirmajā daļā noteiktajam, Partijai saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 10.panta otrajā daļā noteikto, minētie dāvinājumi (ziedojumi) ir jāatmaksā valsts budžetā.

[6.3] Atbildētājs norāda, ka likumdevējs, lai nodrošinātu politisko organizāciju (partiju) finansiālās darbības atbilstību parlamentārās demokrātijas sistēmai, Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā ir noteicis pieļaujamos politisko organizāciju (partiju) finansēšanas avotus, kā arī paredzējis vairākus ierobežojumus, tajā skaitā ierobežojumu politiskajai organizācijai (partijai) pieņemt dāvinājumu (ziedojumu), kas ir pretrunā ar minētā likuma 6.pantā noteiktajiem finansēšanas ierobežojumiem.

Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.pants paredz vairākus finansēšanas ierobežojumiem, kurus likumdevējs ir atzinis kā nepieļaujamus politisko organizāciju (partiju) finansēšanas avotus, kā viens no tādiem ir aizliegums fiziskajām personām finansēt politiskās organizācijas (partijas) no citu personu dāvinājumiem un aizdevumiem.

Latvijas Republikas Satversmes 105.pantā ir noteikta viena no vispārējām cilvēka tiesībām, kas attiecas uz indivīda īpašumu. Savukārt, Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likums nosaka politisko organizāciju (partiju) finansēšanas ierobežojumus un finansēšanas kārtību, nosakot konkrētus aizliegumus fiziskajām personām, finansējot politiskās organizācijas (partijas). Administratīvā procesa likumā noteiktā samērīguma principa ietvaros Birojs novērtēja personas tiesību

aizskārumu salīdzinājumā ar sabiedrības interešu ieguvumu. Turklāt, Latvijas Republikas Satversmes 1.pantā ietvertais demokrātiskas valsts pamatprincips nosaka, ka valsts vara ir saistīta ar pamattiesībām.

[7] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis uzturēja pieteikumu un apelācijas sūdzību, norādot uz tajos minētajiem argumentiem.

Iestādes pārstāve pieteikumu un apelācijas sūdzību neatzina, minēja iepriekš norādītos argumentus.

Tiesas sēdē tika nopratināti liecinieki *A.V.* un *E.B.*

A.V. liecināja, ka vēlējās kandidēt vēlēšanās kā partijas biedrs, bet partija nenodrošināja drošības maksu saraksta iesniegšanai, jo partijai nebija šādu līdzekļu. *A.V.* lūdza, un *E.B.* apsolīja šo naudu iedot. Ar *E.B.* satikās Rīgā, Latvijas Radio telpās, kur *E.B.* iedeva Ls 90, ar kuriem *A.V.* devās uz Madonu un kur tā tika ieskaitīta kontā kā drošības nauda. Nauda netika noformēta kā *E.B.* ziedojums partijai, kaut gan viņš to apsolīja partijai. Tā nebija domāta personīgi *A.V.*, bet partijai.

E.B. liecināja, ka iepriekš, būdams partijas priekšsēdētājs, solīja *A.V.*, ka tiks nodrošināta nauda drošības naudas samaksai. Naudas iedošanas brīdi liecinieks vairs nebija partijas priekšsēdētājs, bet ierindas biedrs. *A.V.* tagadējā priekšsēdētāja *M.R.* bija informējusi, ka nav naudas, ko iedot. Pie *E.B.* atbrauca *A.V.*, kurš iedeva naudu, kā bija iepriekš solījis. Kā tālāk rīkosies ar naudu, *A.V.* un *E.B.* nerunāja. *E.B.* izpildīja iepriekš doto solījumu, ko partija tagad nevarēja izpildīt. Vai *A.V.* iegrāmatoja naudu kā *E.B.* ziedojumu, vai brauca naudu pārskaitīt, to neprecizēja. Kases iemaksas orderi *E.B.* neprasīja, nodrošināja *A.V.* kandidēšanu no savas algas.

Motīvu daļa

[8] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] APL 307.panta ceturtā daļa noteic, ka gadījumā, kad tiesa, izskatot apelācijas sūdzību, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Apelācijas sūdzība pamatā atkārto pieteikumā norādītos argumentus.

Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa, izskatot lietu, pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un sniegusi motivētu šo apstākļu juridisko novērtējumu. Izvērtējot pirmās instances tiesas spriedumā ietverto argumentāciju, apgabaltiesa atzīst, ka tā ir pareiza un pilnībā pietiekama, līdz ar to apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā ietvertajai argumentācijai (šā sprieduma [4] punkts) un to neatkārto.

[10] Apelācijas instancē papildus iegūtos pierādījumus (pieteicējas paskaidrojumus, liecinieku liecības) Administratīvā apgabaltiesa kopumā vērtē kā tādus, kas nepierāda pieteikuma pamatotību.

Izskatāmajā lietā nepastāv strīds par lietas faktiskiem apstākļiem, bet par šo apstākļu juridisko novērtējumu, ko, kā jau iepriekš norādīts, pirmās instances tiesa veikusi pareizi – atzīstot, ka partija ir pārkāpusi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta pirmo daļu, kas noteic, ka fiziskajām personām ir aizliegts finansēt politiskās organizācijas (partijas) no citu personu dāvinājumiem un aizdevumiem. Līdz ar to iestāde pamatoti saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 10.panta otro daļu noteikusi pienākumu partijai pretlikumīgi iegūtos finanšu līdzekļus 30 dienu laikā ieskaitīt valsts budžetā.

Ar lietas materiāliem konstatēts, ka partija saņēmusi ziedojumu Ls 90 apmērā no *A.V.* – to partija norādījusi 2005.gada 31.janvārī KNAB iesniegtajā informācijā par dāvinājumu (ziedojumu) saņemšanu.

Liecinieku *A.V.* un *E.B.* liecība, ka dāvinājumu partijai faktiski veicis *E.B.*, ir pretrunā partijas pašas sniegtajai informācijai KNAB. Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka liecinieku par dāvinājumu sniegtās liecības praktiski apstiprina, ka naudu *E.B.* uzdāvināja *A.V.*, lai tas pēc tam ar to rīkotos kā ar savu īpašumu. Pieļaujot, ka starp lieciniekiem pastāvēja vienošanās, kādiem mērķiem *A.V.* naudu izlietos – drošības naudas iemaksai par partijas saraksta iesniegšanu, tomēr nevar atzīt, ka *E.B.* ziedoja tieši partijai. Nav iegūti pierādījumi, ka dāvinājums veikts ar uzlikumu saskaņā ar Civillikuma 1928.pantu, tā tas arī nav atspoguļots partijas grāmatvedībā. *E.B.* turklāt liecināja, ka iedeva naudu, kā bija iepriekš solījis *A.V.* Kā tālāk rīkosies ar naudu, *A.V.* un *E.B.* nerunāja. Vai *A.V.* iegrāmatoja naudu kā *E.B.* ziedojumu, vai brauca naudu pārskaitīt, to neprecizēja. Kases iemaksas orderi *E.B.* neprasīja, nodrošināja *A.V.* kandidēšanu no savas algas.

Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ja liecinieki naudas iedošanu *A.V.* būtu uzskatījuši par *E.B.* ziedojumu partijai, tad darījums tiktu arī attiecīgi noformēts. Administratīvā apgabaltiesa atzīst par maz ticamu apgalvojumu, ka *E.B.*, kā sabiedrībā atpazīstams pieredzējis politiķis,

bijušais partijas priekšsēdētājs, vai *A.V.* kā partijas Madonas nodaļas vadītājs, nepārzināja normatīvajos aktos noteikto ziedojuma noformēšanas procedūru. Tiesas ieskatā *E.B.* uzdāvināja naudu *A.V.*, ko apliecina *E.B.* liecinātais par to, ka par turpmāko naudas izlietojumu *E.B.* neinteresējās (vai *A.V.* to tiešām iemaksās kā drošības naudu) un naudas saņemšanas brīdī *A.V.* to nenoformēja kā skaidras naudas iemaksu partijas kasē.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.pantu un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt politiskās partijas „Sociāldemokrātiskā partija - SDP" pieteikumu par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2006.gada 20.aprīļa lēmuma Nr.1/3880 atcelšanu.

Spriedumu 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja *(paraksts)* S.Zakrevska

Tiesneses *(paraksts)* I.Amona

(paraksts) S.Liniņa

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese S.Zakrevska
Rīgā, 2009.gada 13.janvārī